

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarius Pavli Bernriedensis, Antiqui Scriptoris, De
Vita Gegorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

XI. De constitutione Lotharij I. Imperatoris, De electione Romani Pontificis,
& legibus Romanorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65381)

quia clarè vidit, Carolo Magno nihil loci hic relinqui posse.

CAPVT XI.

De Constitutione Lotharij I. Imp. De Electione Romani Pontificis & Legibus Romanorum.

CALVINISTĀ hīc solenne suū tenet, Illustrissimū Baroniū cōiiciis incessit: hoc sibi negotij datum existimat. Exordium cōstitutionis in suspicionem fraudis vocat, quia aliquid complectitur, quod ad Calvinianum stomachum nequaquam facit. *Volumus vt ad electionem Pontificis nemo audeat venire, neq; liber, neq; seruus, qui aliquod impedimentum inferat, exceptis illis tantum Romanis, quibus antiqua fuit consuetudo concessa per constitutionem sanctorum Patrum eligendi Pontificem. Quod si quis contra nostram iussionem facere ausus fuerit, exilio afficiatur.* Quærit, vnde hæc paragraphus sit petita? Facilis responsio. A Lothario, qui huius Constitutionis conditor est. Ait; *non comparere in legibus Longobardicis.* Nec est necesse; sufficit si in ipso diplomate Lotharij appareat, vt certè apparet; nam ex vetustis tabulis à Sigonio lib. 4. de Regno Italiz fideliter descriptum est, & postea à Baronio Anno DCCC. XXIV. repetitum; neque hæc constitutio ex lege Longobardica lib. 11. tit. 57. desumpta est, sed lex ex constitutione. Quapropter collector legum Longobardicarum suas ob causas primam sanctionis huius paragraphum præterire potuit.

Ait Baronius, in ipso constitutionis ingressu velle Imperatorem, vt electiones Pontificum Romanorum fiant ex præscripto sacrorum Canonum: Et hinc etiam elu-

elucere vanitatem Sigeberti, scribentis, electionē Romani Pontificis pertinere ex privilegio Pontificio ad Imperatorem. Occlamat Calvinista: *Lotharium nil aliud velle quàm vt ne quis electionem turbet; Et hoc non tantum gantum esse per Canones in Pontificis electione; sed in omnium omnino Episcoporum electionibus.* Tenebras lectori offundit iste, ne lucem videat. Verba perspicua sunt; perspicuum sensum habent; nam non tantum mandant, ne quis Pontificis Romani electionem turbet; sed & hoc; vt ius Pontificem eligendi integrum & illibatum custodiatur illis, quibus id per sanctorum Patrum constitutionem conuenit. Neque paragraphus ista de electionibus aliorum Episcoporum vllum verbulū facit.

Sed vide sis insignitè cōmemorabilem vel inscitiam, vel incogitantiam, vel malitiam huius Calvinistæ. Verba illa: *Exceptis illis, &c. quibus antiqua fuit consuetudo concessa per constitutionē sanctorum Patrum, &c.* illa inquā verba, *exceptis illis* explicat de constitutionibus; quasi Imperator dicat; *exceptis illis constitutionibus, &c.* nam statim subiicit Calvinista. *Et qua sunt ista constitutiones Baroni? Nimirum illa, quibus constitutio (ea hinc xat' excludit) nomine vnitatis intelligitur) sancti patris Hadriani (loquitur ironice) Pontificis Romani à successoribus est cōfirmata & ratificata.* O logos inaniissimos. Quis vnquā Pontificū Romanorū, q̄ Hadriano vsq; ad Lothariū successerūt, meminuit illius Hadriano per crimen falsi affecti privilegij? num Leo III. Num Stephanus? Num Paschalis? Num Eugenius? Num Valentinus? Num Gregorius I V. nam is in Pontificatu annum 14. agebat, quando Ludouico mortuo, Lotharius successit. Nullus penitus, nullus, inq̄, horum vel sequentium Pontificū huius stramentitij privilegij meminuit, tantum abest, vt aliquis illud confirmarit.

Dein-

Deinde an nō apertè indicant verba Lotharij, quorum spectent illa? *Exceptis illis tantum, &c.* An non subditur; *Exceptis illis tantum Romanis.* Et iste audacissimè interpretatur; *Exceptis illis tantum constitutionibus.* Quis, obsecro, sensus ex hac Calvinistica peruersione & peruersitate nascetur, nisi iste. *Volumus, vt ad electionem Pontificis nemo audeat venire neq; liber, neq; seruus, &c. exceptis illis tantum Romanis constitutionibus, quibus constitutionibus antiqua fuit consuetudo concessa per constitutionem sanctorum Patrum, id est, Adriani Papæ.* O nugacissima deliria. An non hoc dicit Lotharius? *Nemo ad electionem Pontificis veniat, &c. exceptis illis duntaxat Romanis, quibus id ex constitutione sanctorum Patrum, id est, ex sacris Canonibus competit.*

Recitat Baronius ex Aimoino lib. 4. de gestis Francorum cap. 112. de Lothario Romam misso, sequentia verba. *Lotharius verò iuxta patris præceptum Romam profectus ab Eugenio Pontifice honorificè suscipitur. Cui cum iniuncta sibi patefaceret, statum populi Romani iam dudum quorundam præsulum peruersitate deprauatum memorati Pontificis beneuola assensione ita correxit, vt omnes, qui rerum suarum direptione grauiter fuerant desolati, de restitutione bonorum suorum, qua per illius aduentum DEO donante prouenerant, magnificè essent consolati.*

Ad quæ Calvinista. *Hinc concludis, (Baronium alloquitur) Pontificem Romæ omnimodam habuisse potestatem. Quare? Quia Imperator sine eius assensione nihil gesserit. Hæc in auidia, & mox de fano contumeliæ & impudentiæ Calvinianus mysta conuiciari incipit. Nos audiamus Baronij verba, & corruet calumnia. Intelligis, Lector, quàm expressè Auctor (qui scripsit vitam Ludouici Imperatoris) affirmet, cuncta à Lothario Romæ gesta, non nisi ex bene-*

beniuola, ut iisdem utar uerbis Auctoris, assensione memorati Pontificis (Eugenij) acta esse. Hæc sunt Baronij uerba; non plura. An non cum Anonymo illo scriptore concinunt? An non concordant? An non dicit scriptor ille, quod Baronius eum affirmat dicere?

Sed en Paraphrasin etiam innominati illius Auctoris nobis Caluinista apportat. *Verba mihi considera*, inquit, *Considero. Perge. Cives Romani à peruersis præsulibus, id est, Pontificibus uel Papis, possessionibus suis spoliati, Imperatoris auxilium implorauerunt. Mittit Ludouicus cõsortem Imperij filium Lotharium, qui omnem rem componat. Quo Papa percussus & honorificè Imperatorem excepit, nec contradixit suis ciuibus possessiones vindicanti & addicenti.*

Hæc Caluinista: prorsus improbè; nam Lotharius in Urbem uenit, ut exortum schisma in electione sedaret, & his, quæ inde oriri solent, direptionibus finem imponeret. Hoc his uerbis clarissime traditur apud Aimoinum lib. 4. cap. 112. *Legati Romani Pontificis (Pascualis) Romam regressi, eundem ualida infirmitate detentum, ac morti proximum inuenerunt. Qui etiam, paucis post aduentum illorum exactis diebus, uita decessit. In cuius locum, cum duo per contentionem populi fuissent electi, Eugenius Archipresbyter tamen tituli S. Sabinae, uincente nobilium parte, subrogatus, atq; ordinatus est. Cuius rei nuncium cum Quirinus Subdiaconus, unus ex his, qui priori legatione fungebantur, ad Imperatorem detulisset, conuentu circiter VIII. Kalend. Iulij pronunciatu, atque Compendij habito, ipse ad Britannicam expeditionem per se faciendam animo intento, Lotharium filium, Imperij socium, Romam mittere decreuit: ut uice sua functus, ea, quæ rerum necessitas flagitare uidebatur, cum nouo Pontifice, populoq; Romano statueret, atque firmaret.*

En tibi causam, cur Lotharius Romam venerit; quia schisma erat, & multi tam ex præsulibus, hoc est, Episcopis, quàm ex populo, Eugenio legitimè electo resistebant. Hinc cædes & deprædationes, & mutæ iniuriæ, quibus sedandis Lotharius in urbem accersitus venit non à Romanis, sed ab ipso Pontifice, seu nuncio eius; ita enim apud Aimoinum scriptum est. *Cuius rei (hoc est, schismatis) nuncium, cum Quirinus Subdiaconus, vnus ex his, qui priore legatione fungebantur, ad Imperatorem detulisset, &c. Lotharium filium, Imperij socium, Romam mittere decreuit, vt vice sua functus, ea, quæ rerum necessitas flagitare videbatur, cum nouo Pontifice, populoq; Romano statueret atq; firmaret.* Quæ omnia longè aliter tinnunt, quàm nolæ Calvinisticæ. Quod si illud; *Peruersitate Præsulum*; referatur ad ipsos Pontifices; glossam lenientem petemus ex Anonymo Auctore, qui Ludouici Imp. vitam litteris mandauit, quemque Pithœus euulgauit; qui hac de re loquens ita scribit; *Repertum est, quod quorundam Pontificum vel ignorantia vel desidia, sed & iudicium quorundam cæca & inexplebili cupiditate multorum prædia iniuste fuerint confiscata.* Quæ verba minimè significant Romanos rebus suis ab ipsis Pontificibus fuisse spoliatos, vt benignus iste Interpres interpretatur; sed Pontificibus vel ignorantibus vel non obstantibus, id ab aliis factum esse. Et quare non obstiterunt? Quia videbant se obstando nihil effecturos, vel aduersariis obstando ansam daturus, vt violentius adhuc in Romanorum & Ecclesiæ facultates grassarentur. Quod prudentiæ est, licet ab Auctore prædicto perperam *desidia* adscribatur. Quid quod Paragraphus tertia, vt Calvinista loquitur; euidenter omnem culpam à Pontifice in hac

hac bonorum occupatione remouet. *De rebus Ecclesiarum iniuste occupatis per occasionem, quasi licentia accepta à Pontifice, & de iis, quæ necdum reddita sunt, & tamen fuerunt absq[ue] potestate Pontificum occupata; volumus, vt per legatos nostros restituantur.* Vbi vides, Pontifices non intulisse, sed passos esse iniuriam; perque hanc sanctionem in integrum restitui.

Ait Baronius: Imperatorem, etiam in his, quæ ad Politicum vrbis statum pertinent, primas deferre Pontifici. Innotat Calvinista. *Quot verba, tot mendacia.* Factor id de verbis tuis, non de Baronianis. Audiamus verba constitutionis, ex quibus Baronius assertionem suam collegit. *Volumus, vt cunctus populus Romanus interrogetur, quæ lege velit viuere, vt eâ, quæ professus sit viuere velle, viuat: eiq[ue] denunciatur, vt hoc vnusquisq[ue] sciat, tam Duces, quàm Iudices, vel reliquus populus. Quod si in offensionem suam contra eandem legem fecerint, eidem legi, quam profitentur, ex constitutione Pontificis, & nostrâ, subiacebunt.*

An non sat clara hæc verba? An non primæ deferuntur Pontifici in rebus ad politicum vrbis statum pertinentibus? An non præponitur Pontifex Imperatori? Sed Calvinista *oppressulatam habet frontem*, agnoscis tuam dicta; Hinc ex crisi sua lectionem Constitutionis inuertit, & ad suum propositum adaptat; vociferans ita legi in leg. Longobard. lib. 2. tit. 57. At iam supra dixi, constitutio non est sumpta ex lege Longobardica; sed hæc lex transcripta est ex constitutione. Quocirca videndum, non quæ scriptura sit in lege Longobardica, sed quæ in constitutione. Constitutio autem ita concepta est prout primitus à clarissimo Sigonio ex

vetustis tabulis transcripta est, & postea à Baronio repetita. Abi tu cum tua Critica, & quidem eò, vbi cerui cornua abiiciunt. Quantus sis in Critica, etiam præcedente constitutione perspicuè declarasti, quando verba illa ex vita Ludouici Imp. de libro Concilij Aquigranensis pro reformatione cleri; *in quo totius illius Ordinis perfectio continetur, sicut reclusus ipse fatetur*; ita explicasti: *sicut reclusus*, id est, Monachus; vbi Criticum tuum peccus non aduertit, mendum subesse editioni Pithœanæ; legendumque; *reclusus*, hoc est, *reformatio* vt habet Parisiensis editio Aimoini lib. 5, de gestis Francorum, cap. 10.

Et quamuis in legibus Longobardicis pars huius constitutionis recitetur verbis paululum mutatis, id tamen non refert; quia & Canonum & legum seu collectores seu conditores non semper eadem prorsus verba, vnde Canonès vel leges sumunt, annumerant; sed interdum quædam mutant, vt plurimis exemplis ex Gratiano & aliis Decretorum collectoribus monstrari posset, si hoc ageretur in præsentì. Idem ergo factum in constitutione Lotharij, quando eius pars in leges Longobardicas translata est.

At siue legas; vt est in lege Longobardica: *Quod si offensionem contra eandem legem fecerint; eidem legi, qua profitentur viuere per dispensationem Pontificis & nostram, subiacebunt*: siue legas; prout à Sigonio & Baronio refertur. *Quod si in offensionem suam contra eandem legem fecerint, eidem legi, quam profitentur, ex constitutione Pontificis & nostra, subiacebunt*: idem prorsus sensus erit, nimirum, Pontifici ab Imperatore primas fuisse concessas etiam in statu Politico Urbis Romæ constituendo; Hic iterum obserua Criticam Calvinistæ imposturam. In
legi-

legibus Longobardicis dicit Lotharij sanctionem ita concipi: *Eidem legi, qua profitentur viuere per dispensationem Pontificis, & nostra subiacebunt*: Subditque mox horribile mendacium: *Quam lectionem pro recta & genuina agnouit Gregorius XIII. in Notis ad cap. Vestram 13. dist. 10. nam mea editio legum Longobardicarum cum scholiis Nicolaj Boherij, & ipsa Annotatio Gregoriana ad dictum cap. Gratiani ita habet, vt antea dixi; nempe; Eadem legi, qua profitentur viuere, per dispensationem Pontificis & nostram, subiacebunt.* Calvinista haud obscura fraude illud *nostram*, commutat in *nostra*, quia alius sensus, Pontifici non adeo honorificus, inde resultat: neque Gregorius XIII. vel potius doctissimi illi viri, qui emaculando Gratiani Decreto operam dederunt; alteram lectionem, quæ ex ipsis tabulis sumitur, reprehenderunt, aut huic postposuerunt; sed partem hanc constitutionis ita, vt eam in legibus Longobardicis repererant, recitarunt, nulla alterius lectionis mentione facta; Et vt iam dixi, idem est siue illo, siue hoc modo legas; quia sensus est, eos, qui deliquerint in legem à se electam; subiectos fore eidem legi quam ex constitutione seu dispensatione, hoc est, ex concessione Pontificis & Imperatoris profitentur, hoc est, amplectuntur.

Vltima constitutionis paragrahus ita habet. *Quisissimè admonemus, vt omnes homines, sicut Dei gratiam & nostram habere desiderant, ita prestent in omnibus obedientiam ac reuerentiam huic Pontifici, hoc est, Eugenio*; Ex quo manifestè liquet, Lotharium venisse Romam, vt legitimo electo Pontifici rebelles, ad obedientiam cogeret. Calvinianus Glossographus hac tanta paragraphi huius luce perstrictus, ac fermè excoecatus, glossat

illud; *Omnes homines*, hoc glossemate; *Romani scilicet*: quasi Lotharius tantum iusserit, *ut Romani Eugenio obediant; non alij extra Romam*: Sed verba generalia sunt: Comminatio etiam generalis; nam proculdubio omnes omnino homines gratiam Dei; & omnes Lotharij subditi gratiam Imperatoris habere desiderabant. At illos, qui & gratiam DEI & Imperatoris obtinere cupiebant, iubet obtemperare Pontifici; ergo omnes.

Nec refert, quod constitutioni ferendæ Romani dederunt occasionem; nam & sanctioni ex particulari casu natæ generalia mandata inferi possunt; ut quotidiano usu compertum est, & quarta paragraphus loquitur disertè de illis, per quos iudiciaria potestas non tantum in vrbe, sed & in cæteris prouincijs exercetur; Ergo & vltima paragraphus non tantum ad illos, qui Romæ erant, sed & ad alios, spectat.

Verùm, ut critici sui nasi sagacitatem magis patefaciat, scrupulum nobis iniicere conatur quasi Paragraphus iste (esto tandem hæc dictio masculina) sit spurius & supposititiuus: Qua de causa? Aliam nunquam reddet, nisi hanc, quòd nimis apertè ad obedientiam Pontifici præstandam immorigeros compellat. Si Imperator ita edixisset; *Volumus ut nemo huic Pontifici obediat*; iam nihil his verbis in mundo sincerius & germanius fuisset.

Occidit Calvinista: *Lotharium velle solummodo, ut haic, nempe Eugenio, obedientia præstetur; non simpliciter cuiunque Papæ. Esse hoc priuilegium personale, ac proinde non transgredi personam*. Has phlyarias discutit occasio huius constitutionis, quæ erat schisma & rebellio contra Eugenium legitimè electū: quia enim multi erant, qui Antipapæ cuidam adhererent; (nam, mortuo Paschali,

schali, duo, per populi contentionem fuerant electi, vt dicitur apud Aimoinum lib. 4. cap. 112.) ideo signatè mandauit Lotharius, vt huic, nempe Eugenio, omnes obtemperarent; minimè interim abnuens, similem obedientiam præstandam esse cuicumque alteri legitime electo Pontifici & Eugenij successori.

Illud lepidum est, quod dicit Calvinista, *Eugenium Roma à Lothario Imperij Vicarium constitutum fuisse*. Quis risum teneat, quando hæc tam sinuosa falsitatis diuerticula videt? Quibus, obsecro, verbis *Vicariatus* iste designatur? An quia Pontifici semper priores deferuntur? An quia ab electione Romani Pontificis omnes arcentur, quibus ex sacrorum Canonum præscripto, vt interfint, non competit? An quia mandat, vt omnes Eugenio obediant? O Calvinisticam versutiam, quid non molitur, vt veritatis lucem obfuscet?

CAPVT XII.

Constitutio de pace Confluentana sub Ludouico Juniore Imperat. Anno Christi DCCC. LX.

 STAT hæc seu constitutio seu conuentio apud Illustris. Baronium Tom. 10. Anno Redempt. DCCC. LX. Ex quo eam Calvinista exscripsit: nec tamen eruditissimo Baronio aliud Mineral dependit, quàm conuicia & calumnias: An non enim calumnia insignis, cum ait, Baronium *huius cōtrouersia inter Principes a què cum ignarissimis scientem esse, eo quod dixerit, hanc pacem factam inter quinq. Reges, Carolum & Ludouicum nepotesq. ipsorum Lotharium, Ludouicum & Carolum.*

Si